

30.9.2015

Ympäristöministeriö
ym.kirjaamo@ymparisto.fi

Viite: Valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

Lausunto ympäristöministeriölle nitraattiasetuksen muuttamisesta

HEL 2015-010727

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa nitraattiasetuksen muuttamisesta. Lausuntopyyntö on päivätty 14.9.2015 ja lausuntoaikaa on annettu 30.9.2015 asti.

Nitraattiasetus (1250/2014) on annettu 18.12.2014 ja se astui voimaan 1.4.2015. Asetusta on muutettu/täsmennetty kahteen kertaan: 12.3.2015 (siirtymäsäännösmuutos) ja 16.4.2015 (kaltevien peltojen lannoitusmuutokset). Nyt asetusta ollaan jälleen muuttamassa.

Nyt lausunnolla olevassa nitraattiasetuksen muutosehdotuksessa aumavarastoinnin salliminen 1.11–31.1. välisenä aikana on lähinnä maatalousyrittäjien puolelta toivottu muutos. Ympäristönsuojelun kannalta muutos olisi heikennys. Jos aumasta valuu talvikuukausien aikana nesteitä, ne eivät imeydy jäiseen maahan eikä tuohon vuodenaikaan ole kasvillisuutta, joka sitoisi ravinteet käyttöön. Ravinteiden ja bakteerien päätyminen maaperään, pohjaveteen ja vesistöihin olisi täten mahdollista.

Asetusluonnoksessa esitetyn mukaisessa tilanteessa erityyppisten "kasojen" ilmestyminen pelloille lisääntyisi. Tämä tulisi aiheuttamaan sekaannuksia valvontatyössä: mikä kasa on auma, mikä kompostin jälkikypsytytys ja mikä ns. neljän viikon kasa. Asetuksen valvonta vaikeutuisi merkittävästi nykyisestä ja aiheuttaisi runsaasti tarpeetonta lisätyötä kuntiin.

7 §:ssä lannan kuormausalueen vaatimuksia ollaan muuttamassa tiivispohjaisesta kovapohjaiseksi. Muutos olisi ristiriidassa nykyisten ohjeiden ja määräysten kanssa. Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa todetaan mm. seuraavaa: "Eläinsuojien pohja-, lietekuilu- ja lantalarakenteiden sekä lannan siirtoon tarkoitettujen rakenteiden tulee olla sellaisia, että ne estävät lannan ja virtsan joutumisen maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin. Lantaloiden kuormausalueiden tulee olla tiiviitä." Tiloilta on siis jo vuosia edellytetty kuormausalueen tiiveyttä. Tiiveyden vaatimus tulee myös maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräyksistä ja ohjeista kotieläinrakennusten ympäristöhuoltoon liittyen (MMM RMO C4). Kyseisiä ohjeita ja määräyksiä sovelletaan mm. rakennuslupien

Sini-Pilvi Saa

Postiosoite
Helsingin kaupunki
Ympäristökeskus
PL 500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
ymk@hel.fi

Käyntiosoite
Viikinkaari 2a
Helsinki 79

Puhelin (vaihe)
+358 9 310 1635

Faksi (kirjaamo)
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637
IBAN FI06 8000 1200 0626 37
BIC DABAFIHH

Y-tunnus
0201256-6

Alv. nro
FI02012566

30.9.2015

myöntämisen yhteydessä. Ympäristölupavelvollisilta tiloilta tiivistä aluetta on edellytetty järjestelmällisesti jo vuosia. Tämä tulkinta kunnissa lienee vakiintunut viimeistään YM:n paimenkirjeen 18.3.2002 myötä. Esitetty muutos ei ole kannatettava kuin korkeintaan pienten hevostilojen kohdalla.

9 § 1 momentin muutos ei ole kannatettava. Jos mahdollistetaan menettely, jossa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on tehtävä ilmoitus lokakuun loppuun mennessä poikkeuksellisesta säähän liittyvästä lannan levittämisestä, niin tätä mahdollisuutta tullaan varmasti myös käyttämään. Toiminnanharjoittajat ovat jo omaksuneet tietyt ajankohdat, jolloin lantaa ei saa levittää, ja he myös pääosin noudattavat niitä. Jos menettely muuttuisi kuntakohtaiseksi "poikkeusmenettelyksi", jossa eri kunnissa yksittäiset viranhaltijat arvioisivat, ovatko olosuhteet poikkeukselliset, niin käytännöstä tulisi erittäin kirjavaa. ELY-keskuksia tulisi todennäköisesti käyttää apuna linjausten tekemisessä.

Todellinen mahdollisuus em. poikkeamiseen olisi äärimmäisen harvinainen, mutta silti sitä voisi maatalousyrittäjä joka kunnassa ja joka syksy yrittää. Tämä lisäisi merkittävästi työmäärää kunnissa ja mahdollisesti myös ELY-keskuksissa. Järjestelmä vaikuttaa hyvin työläältä ja työllistävältä varsinkin, kun otetaan huomioon missä resurssivajeessa ympäristönsuojelutehtäviä tällä hetkellä hoidetaan.

Nitraattiasetuksen muutosvauhti kertonee omalta osaltaan lainsäädännön valmistelun nykyisestä nopeatempoisuudesta. Asetuksen tiuha muuttelu vaikeuttaa säädösten tulkitsemista ja viranomaisvalvontaa.

Esa Nikunen
Ympäristöjohtaja

Jari-Pekka Pääkkönen
Vs. ympäristönsuojelupäällikkö

Sini-Pilvi Saa

Postiosoite
Helsingin kaupunki
Ympäristökeskus
PL 500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
ymk@hel.fi

Käyntiosoite
Viikinkaari 2a
Helsinki 79

Puhelin (vaihe)
+358 9 310 1635

Faksi (kirjaamo)
+358 9 655 783

Tilinro
800012-62637
IBAN FI06 8000 1200 0626 37
BIC DABAFIHH

Y-tunnus
0201256-6

Alv. nro
FI02012566